

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
20 Eylül 2024
Tarih :
Sayı : 576

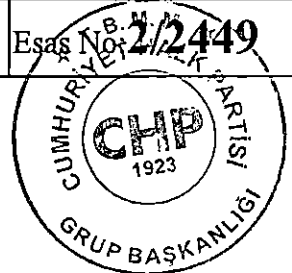
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Marat ÇAN
Samsun Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 31-10-2024	Esas No: 2/2449

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
2 0 Eylül 2024
Numara:

T B M M G E N E L M U R A K
2 0 Eylül 2024
1497856

GENEL GEREKÇE

Türk vatandaşlığına dair genel esaslar Anayasa'mızın 66'ncı maddesinde tanımlı olup; Türk vatandaşlığının sonradan kazanılması ve/veya kaybedilmesine dair şartlar ve esaslar, 2009 yılına kadar 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nda, sonrasında ise 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nda tanımlanmıştır.

Yürürlükteki kanun uyarınca doğumla kazanılan vatandaşlık, soy bağı ve doğum yeri esasına göre kendiliğinden kazanılırken; sonradan kazanılan vatandaşlık ise yetkili makam kararı veya evlat edinilme veyahut seçme hakkının kullanılması ile mümkündür.

Kanun ayrıca vatandaşlığın kazanılmasına ilişkin istisnai halleri de düzenlemektedir. Söz konusu istisnai haller 11/2/2010 tarihli Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'te tanımlıdır.

2009 yılına kadar yürürlükte olan 403 sayılı Kanun'un 45. Maddesinde Türk vatandaşlığına kabul edilenlerden gerekli görülenlerin Resmi Gazete'de yayımlanması hükmü yer alırken; 2009 yılında yürürlüğe giren 5901 sayılı Kanun'da bu hüküm bulunmamaktadır.

Son yıllarda özellikle bölgemizde yaşanan siyasal, toplumsal ve ekonomik krizler ve bu durumun yarattığı istikrarsızlık ve çatışma ortamı, yasa dışı ve düzensiz göç olgusunu büyük bir sorun haline getirmiştir.

Yasa dışı ve düzensiz göçten en fazla etkilenen ülkelerin başında ise Türkiye gelmektedir. Göç İdaresi Başkanlığı'nın 5 Eylül 2024 tarihinde yayınladığı resmi verilere göre ülkemizde, 3 milyon 95 bin 39'u geçici koruma altında bulunan Suriyeliler, 19 bin 17'si uluslararası koruma kapsamında bulunan yabancılar ve 1 milyon 89 bin 596'sı ikamet izniyle kalan yabancılar olmak üzere toplam 4 milyon 201 bin 652 yasal kalış hakkı bulunan yabancı bulunmaktadır. Ancak kaçak yollarla ülkemize giriş yapmış olan ve kayıt altında bulunmayan yabancıların sayısına ilişkin açıklayıcı ve tatmin edici hiçbir bilgi kamuoyuyla paylaşılmamaktadır.

Ülkemizdeki kayıtlı ve kayıtsız yabancı nüfus yoğunluğu ile Türk vatandaşlığı hakkının kazanılmasını kolaylaştırmaya yönelik izlenen politikalar ve yapılan mevzuat değişiklikleri, sorunu giderek derinleştirmektedir. Yabancı uyruklu şahısların 'milli güvenlik' ve 'kamu düzeni' ilkeleri gözetilerek Türk vatandaşlığına kabul edileceği kanunla zorunlu kılınmışken; özellikle son dönemde vatandaşlık verilen bazı şahısların, suç örgütü mensubu/lideri oldukları gerekçesiyle İnterpol tarafından kırmızı bültenle arandığının ortaya çıkması, vatandaşlığa kabul sürecinin şeffaf, hukuki ve sağlıklı bir çerçevede yürütülmediğinin somut kanıtıdır.

Bu olgulardan hareketle, daha önce 403 sayılı kanunda da yer alan vatandaşlığın kazanılması durumunun Resmi Gazete'de yayımlanmasına dair hüküm yeniden yürürlük kazanmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile Cumhurbaşkanı kararı ile istisnai olarak Türk vatandaşlığına alınanların tam hüviyetleri ile vatandaşlık verilme gerekçelerinin Resmi Gazete’de yayımlanması amaçlanmıştır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir

MADDE 3 – Yürütme maddesidir

TÜRK VATANDAŞLIĞI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 12. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3)- Bu madde hükümleri çerçevesinde Türk vatandaşlığına alınanların tam hüviyetleri ile vatandaşlık verilme gerekçeleri Resmi Gazetede yayımlanır.”

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

